

Стратегија

**развоја статистике пољопривреде у Републици Србији
у периоду од 2014. до 2018. године**

На основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Сл.гласник РС“ број: 55/05,71/05-исправка, 101/07, 65/08,16/11,68/12-УС, 72/12, 7/14 и 44/14)

Влада доноси

Стратегију

развоја статистике пољопривреде у Републици Србији у периоду од 2014. до 2018. године

1. Уводни део

У процесу приступања Европској унији (ЕУ) Република Србија мора да се прилагоди низу прописа и стандарда ЕУ, који ће у великој мери изменити стање у пољопривреди. Скуп закона, правила и процедура које треба усвојити обухвата законске стандарде, заједничку аграрну политику и структурне фондове.

Да би могао да се прати процес прилагођавања и оцењује степен усаглашености, неопходно је увести бројне статистичке индикаторе у статистици пољопривреде. Спровођење Пописа пољопривреде 2012. године (у даљем тексту: Попис пољопривреде) обезбедило је основу за почетак суштинских промена у овој области. У циљу синхронизације спровођења будућих активности, неопходно је доношење Стратегије развоја статистике пољопривреде (у даљем тексту: Стратегија).

Републички завод за статистику (у даљем тексту: Завод) реализује преко 80% статистичких активности у систему званичне статистике Републике Србије, коме припада и статистика пољопривреде. Један од произвођача статистике пољопривреде у овом систему јесте и Министарство пољопривреде и заштите животне средине (у даљем тексту: МПЗЖС).

Овај документ садржи план развоја званичне статистике пољопривреде до 2018. године. У њему су дефинисани основни стратешки циљеви, дат је опис тренутног стања у овој области и израђен програм промена с планом реализације у наредном периоду, који се заснива на сарадњи Завода и МПЗЖС.

1.1. Скраћенице које се користе у овом документу

МПЗЖС	Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Завод	Републички завод за статистику
ПСП	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
СТИПС	Систем тржишних информација пољопривреде Србије
ИПН	Институт за примену науке у пољопривреди
ПССС	Пољопривредне саветодавне и стручне службе
FAO	Организација за храну и пољопривреду Уједињених нација (<i>Food and Agriculture Organization – FAO</i>)
FADN	Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима (<i>Farm Data Accountancy Data Network – FADN</i>)
НСТЈ	Номенклатура статистичких територијалних јединица
ИПА	Инструмент за претприступну помоћ (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance – IPA</i>)
LUKAS	Истраживање о коришћењу земљишта (<i>Land Use / Cover Area Frame Survey – LUCAS</i>)

2. Правни оквир

Званична статистика се заснива на јединственим стандардима, дефиницијама и основним начелима, у складу са Законом о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09) и Кодексом праксе европске статистике.

Сва истраживања у статистици спроводе се на основу Плана статистичких истраживања, који се усваја од стране Владе Републике Србије за сваку референтну годину.

3. Стратешки циљеви

Основни стратешки циљеви дефинишу приоритете, односно главне правце деловања и циљеве које тим деловањем статистика пољопривреде треба да достигне.

3.1. Развој и промене статистике пољопривреде у складу с променама у реалном окружењу у циљу задовољења националних потреба

У протекле две и по деценије економија Републике Србије прошла је кроз различите кризне периоде, који су разорно деловали на њену организацију и активност, при чему су бројни ресурси трајно демобилисани. Од почетка транзиције, обим производње економије пао је на половину нивоа активности из предтранзиционих година. У целом том периоду, пољопривредна производња била је на истом нивоу, или је бележила благи раст. Захваљујући климатским условима и природним карактеристикама земљишта, сектор пољопривреде код нас, посматрано по вредности производње, заузима значајно учешће у бруто домаћем производу. Пољопривреда и прерада прехранбених производа су делатности у које се полажу велика очекивања, а у стратегијама развоја општина и региона пољопривреда је препозната као један од основних стратешких праваца развоја.

С тим у вези, посебна пажња посвећује се развоју статистике пољопривреде. Основни задатак статистике односи се на давање објективне слике стања. Остварење тог циља подразумева да статистика пољопривреде има развијен систем за праћење и мерење стања и промена у времену, као и адекватан начин информисања јавности о стању и кретању у овој економској области, ради бржег превазилажења проблема и тешкоћа у пољопривреди и ефикаснијег консолидовања садашњег стања и пројектовања будућег развоја.

3.2. Међународна упоредивост података статистике пољопривреде и усаглашавање са стандардима ЕУ

Првенствено ће се радити на хармонизовању стандарда, класификација и методологија, као и на преузимању добре статистичке праксе других земаља, односно преузимању међународних решења, у првом реду решења ЕУ, ради добијања међународно упоредивих показатеља. На овај начин лакше ће се испунити захтеви које пред статистику пољопривреде поставља процес стабилизације наше земље и њеног придруживања ЕУ.

Наставиће се са развојем међународне сарадње испуњавањем обавеза према организацијама као што су FAO, Евростат и др.

3.3. Унапређење система статистике пољопривреде путем сарадње с другим институцијама и уз њихову подршку

Завод је носилац система званичне статистике у Републици Србији, па је тиме одговоран и за званичну статистику пољопривреде. За поједине области статистике пољопривреде задужене су и друге институције, а пре свега МПЗЖС.

МПЗЖС се бави израдом биланса пољопривредно-прехранбених производа, прикупљањем података о тржишним ценама пољопривредно-прехранбених производа, као и вођењем различитих врста регистара и евиденција, које могу, као извори података, утицати како на ажурирање оквира за статистичка истраживања, тако и на обезбеђивање различитих показатеља статистике пољопривреде. И друга министарства која располажу подацима могу бити од значаја за производњу и обрачун показатеља, нарочито у области рибарства и агроекологије.

Статистика пољопривреде, као део званичне статистике Републике Србије, треба да представља уређен систем, у коме се, на основу Закона о званичној статистици, дугорочне

стратегије развоја, вишегодишњих и годишњих програма и планова статистичких истраживања, као и других прописа, дефинишу улога и конкретне обавезе између институција које су одговорни произвођачи званичне статистике у држави.

Путем директне сарадње са МПЗЖС и другим министарствима Завод ће утицати на кохерентност, целовитост и примену стандардних класификација и дефиниција у формирању статистичких показатеља. С тим у вези, постоји нормативна усклађеност Стратегије у периоду од 2014. до 2018. године са Стратегијом развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Србије за период 2014 – 2024, чији је предлагач МПЗЖС. На овај начин обезбеђена је компатибилност и усклађеност националних стратешких докумената којима се регулише област пољопривреде са различитих аспеката.

4. Произвођачи података статистике пољопривреде

4.1. Завод

Завод обезбеђује, на непристрасним основама, бројчане и репрезентативне званичне податке и информације о економским, демографским и друштвеним појавама за све кориснике (пословне субјекте и њихова удружења, државне органе, органе јединица локалне самоуправе, културне, образовне и научне институције, као и за најширу јавност), поштујући основна начела релевантности, непристрасности, поузданости, правремености, професионалне независности, рационалности, конзистентности, јавности, поверљивости и начело употребе личних података, у складу са Законом о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09) и Кодексом праксе европске статистике.

Званична статистика испуњава и међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и публикавање званичних информација.

Административни капацитети Завода

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 30. марта 2010. године, укупан број запослених у Заводу је 485. Како Завод у свом саставу има 14 подручних одељења, формираних ради бољег организовања прикупљања података статистичких истраживања на терену, ван седишта Завода запослено је 175 лица. Шематски приказ организације Завода дат је у наставку.

Организациона шема Завода

Одељење статистике пољопривреде и шумарства припада Сектору за националне рачуне, цене и пољопривреду. Одељење има два одсека: Одсек за статистику биљне производње и Одсек за статистику сточарства и рибарства. Сваки одсек има по пет службеника, што заједно са начелником Одељења укупно чини 11 запослених.

Обрачун цена и индекса цена у пољопривреди врши се у оквиру Одсека за статистику произвођачких цена – Одељење за статистику цена, док израду економских рачуна пољопривреде врши Група за сателитске рачуне, у оквиру Сектора за националне рачуне, цене и пољопривреду.

Расположивост података у области статистике пољопривреде

У области статистике пољопривреде прикупљају се подаци о површинама земљишта, категоријама коришћења земљишта, засејаним и засађеним површинама – по врстама усева и засада, производњи и приносима за око 60 биљних култура, подаци о броју стоке – по врстама и категоријама, производњи сточарских производа (меса, млека, јаја, вуне, меда), као и подаци о клању стоке – по врстама.

Ови подаци добијају се спровођењем редовних истраживања (18) по утврђеној методологији, као и методом обрачуна и анализа (обрачун физичког обима пољопривредне производње, обрачун сточне производње – прираст стоке и производња меса, по врстама), у складу са Законом о званичној статистици и уредбом о утврђивању плана званичне статистике за одређену годину.

Од укупног броја истраживања у области пољопривреде (18), око 80% спроводи се преко подручних одељења Завода, у 10% истраживања извештајне јединице прослеђују извештаје директно Заводу у Београду, док се остали подаци добијају индиректним коришћењем административних извора. Детаљна објашњења у вези са начином прикупљања и обимом података дата су у оквиру Поглавља 5 (Опис стања и план развоја по темама статистике пољопривреде).

Претходни подаци доступни су јавности у едицији „Саопштења“ (9), у штампаној и електронској форми, док се коначни подаци објављују у редовним публикацијама („Статистички годишњак Републике Србије“, „Општине у Републици Србији“) и у бази података на веб-сајту Завода (www.stat.gov.rs), и то, за одређене податке, у временској серији од 1947. године.

Статистика цена у пољопривреди обухвата: истраживање индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства и истраживање индекса цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди.

Листа производа за цене садржи око 140 производа, док листа производа за индексе садржи 100 производа.

Цене и индекси цена произвођача производа пољопривреде и рибарства рачунају се на месечном и годишњем нивоу, у складу са препорученом методологијом ЕУ.

Подаци се публикују 12. у месецу (референтни период м-2), у едицији „Саопштења“, ознака ЦН 40, као и у публикацијама „Месечни статистички билтен“ и „Статистички годишњак Републике Србије“. Осим индекса, у „Месечном статистичком билтену“ објављују се и просечне месечне откупне цене произвођача производа пољопривреде и рибарства. Подаци су доступни и на веб-сајту Завода (www.stat.gov.rs).

Индекси цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди рачунаће се од 2014. године.

Посебна пажња у свим фазама прикупљања, обраде и објављивања података посвећена је заштити личних и осталих индивидуалних података, у складу са законом.

Попис пољопривреде 2012. године

У периоду од 1. октобра до 15. децембра 2012. године спроведен је Попис пољопривреде 2012, у складу са Законом о попису пољопривреде 2011. године („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 24/11 – измене).

Попис пољопривреде 2012. године на територији Републике Србије (у даљем тексту: Попис пољопривреде) спроведен је с циљем:

- добијања свеобухватног прегледа структуре националне пољопривреде,
- израде међународно упоредиве базе података, засноване на кључним обележјима у области пољопривреде,
- обезбеђивања статистичких података потребних за развој одрживе пољопривредне политике и процес преговарања за приступање ЕУ,
- омогућавања финансијске подршке пољопривредним газдинствима путем коришћења средстава из претприступних фондова ЕУ,
- формирања Статистичког регистра пољопривредних газдинстава.

Примењени инструменти, обухват, обележја и стандардизација концепта и дефиниција у складу су са Светским програмом пописа пољопривреде 2010. (FAO – УН) и методологијом Евростата у уредбом Европске Комисије (ЕЗ) 1166/2008 од 19. новембра 2008. године о Истраживању о структури пољопривредних газдинстава и производном методу (*Regulation (EC) No 1166/2008 of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on farm structure surveys and the survey on agricultural production methods and repealing Council Regulation (EEC) No 571/88. OJ L 321, 1.12.2008, p. 14-34*)

У оквиру Пописа пољопривреде, коришћењем истог упитника, спроведено је и истраживање Производни метод у пољопривреди, како би се у потпуности задовољили захтеви прописани напред наведеном регулативом.

Истраживања у оквиру припремних активности за Попис пољопривреде (пробни пописи и Претпописни тест пописа пољопривреде) била су финансирана из ИПА 2007 мулти-корисничког програма ЕУ. Средства за финансирање Пописа пољопривреде обезбеђена су делом из буџета Републике Србије, а делом из претприступних фондова у оквиру ИПА 2009 мултикорисничког програма ЕУ.

У Попису пољопривреде анкетирано је 937210 домаћинстава и 4200 правних лица и предузетника. За потребе пописивања ангажовано је 6138 пописивача, 962 општинска и 294 републичка инструктора, 15 регионалних координатора, као и 795 чланова општинских пописних комисија.

Подаци прикупљени Пописом пољопривреде допринеће стицању сазнања у вези са реалним стањем у пољопривреди Републике Србије. То је од великог значаја за све будуће кориснике агрегираних података, а посебно за даваоце података – јединице пописа, који ће моћи боље да планирају пољопривредну производњу, да се пријављују код националних и европских фондова за подршку у пољопривреди и добијају сазнања о томе у коју би пољопривредну грану требало инвестирати.

Део пројекта у оквиру ИПА 2007 мултикорисничког програма ЕУ односио се на креирање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава. Након Пописа пољопривреде стекли су се услови за формирање и вођење (ажурирање) овог регистра, што ће бити у надлежности Завода, као и услови за наставак процеса хармонизације статистичких истраживања у области пољопривреде са препорукама и стандардима ЕУ. Статистички регистар пољопривредних газдинстава, успоставља се пре свега због обезбеђивања оквира за избор пољопривредних газдинстава у узорак за спровођење редовних истраживања статистике пољопривреде. Како би се обезбедили квалитетни подаци статистичких истраживања, од изузетне је важности да оквир за избор узорка буде ажуран: да у Статистичком регистру буду сва пољопривредна газдинства, односно да се не налазе она која су из било ког разлога престала то да буду. Један од метода ажурирања Статистичког регистра је редовно годишње упаривање података са свим расположивим евиденцијама и административним изворима.

Започете активности на унапређењу статистике пољопривреде

У оквиру ИПА 2011, у току је рад на хармонизацији статистике пољопривредне производње са препорукама и стандардима Евростата, који ће се наставити у оквиру ИПА 2012 мултикорисничког програма ЕУ. Пројекти у оквиру ових програма односе се на статистику биљне производње (успостављање система обезбеђивања података спровођењем истраживања на узорку и система процена приноса) и статистику сточарске производње (број стоке у потребној периодици, месечни подаци о клању стоке, подаци о млеку и млечним производима у месечној и годишњој периодици и структура млекара и колекционих центара у трогодишњој периодици). Поред тога, пројектима је предвиђена и ревизија временских серија података на основу резултата Пописа пољопривреде.

Израда економских рачуна и цена у пољопривреди започета је у 2010. години, у оквиру ИПА 2008 мултикорисничког програма ЕУ – Пројекат 7: „Економски рачуни за пољопривреду и цене“, у оквиру којег је израђен детаљан опис извора података и методологије економских рачуна пољопривреде (*EAA Inventory – Eurostat's standard report structure for its Member States*) као основа за развој система рачуна у пољопривреди.

У току 2011. и 2012. године урађени су експериментални обрачуни елемената рачуна производње (аутпут, међуфазна потрошња, бруто додата вредност, потрошња основних фондова и нето додата вредност) за период од 2007. до 2009. године. У складу са тако добијеним резултатима унапређена је методологија економских рачуна пољопривреде.

У оквиру статистике цена у пољопривреди побољшана је листа пољопривредних производа, као и листа производа за обрачун цена инпута у пољопривреди, у складу са препорученом методологијом ЕУ. Такође, у 2012. години уведено је истраживање о ценама репроматеријала и средстава за рад (инпута) у пољопривреди. Урађена је и нова пондерациона шема за обрачун индекса цена у пољопривреди, након чега је унапређена методологија обрачуна цена и индекса цена у пољопривреди.

4.2. Министарство пољопривреде и заштите животне средине

У оквиру својих надлежности и с циљем задовољења сопствених потреба, а ради праћења појава и стања у области пољопривреде, МПЗЖС прикупља одређене податке и води неопходне евиденције о произвођачима и њиховој производњи.

Биланси пољопривредно-прехранбених производа

МПЗЖС израђује билансе најважнијих пољопривредно-прехранбених производа, што представља инструмент за праћење стања на тржишту, као и за креирање мера аграрне политике. Биланси се израђују за следеће пољопривредно-прехранбене производе: пшеницу, кукуруз, шећерну репу и шећер, соју и сојину сачму, сунцокрет и уља од уљарица, малину, вишњу и трешњу, јабуку, кромпир, за говеда и говеђе месо и свиње и свињско месо. Биланси представљају основно средство анализе тржишта пољопривредно-прехранбених производа, пружајући организоване информације о биљним и сточарским производима, опис резултата производње појединих пољопривредно-прехранбених производа у економској години, као и сумирање тржишних односа.

Производ извештавања је оријентациони биланс за економску годину, који сублимише добијене податке и процене од стране МПЗЖС, а обухвата елементе снабдевања (домаћа производња, почетне залихе и увоз), с једне стране и елементе потрошње (домаћа потрошња, губитак, извоз и крајње залихе), с друге стране.

Израда биланса пољопривредно-прехранбених производа базира се на постулату једнакости понуде и тражње при некој равнотежној цени, што представља функционалну основу тржишне економије.

Регистар пољопривредних газдинстава

Регистар пољопривредних газдинстава (РПГ) успостављен је 2004. године и за његово вођење надлежно је Министарство пољопривреде и заштите животне средине – Управа за аграрна плаћања. РПГ са води у циљу спровођења и праћења пољопривредне политике, евидентирања пољопривредних газдинстава и породичних пољопривредних газдинстава, као и у циљу вођења аналитике и статистике за потребе Министарства.

У РПГ се уписују привредна друштва, земљорадничке задруге, друга правна лица, као што су: установе, школе, манастири, цркве и друге организације, предузетници и пољопривредници, који обављају пољопривредну производњу и упис у РПГ представља услов остваривање права на подстицаје у пољопривреди и руралном развоју. Пољопривредним газдинством, у овом смислу, сматра се производна јединица на којој привредно друштво, земљорадничка задруга или друго правно лице, предузетник и пољопривредник обављају пољопривредну производњу, са најмање 0,5 хектара пољопривредног земљишта на територији Републике Србије, односно са мање од 0,5 хектара пољопривредног, другог земљишта или грађевинске целине на коме наведена лица обављају сточарску, виноградарску или повртарску производњу (стакленици и пластеници), односно обављају друге облике пољопривредне производње (узгој риба, гајење печурака, пужева, пчела итд.) и које је уписано у РПГ.

Породично пољопривредно газдинство може бити комерцијално или некомерцијално, у зависности од своје тржишне оријентације, а што се утврђује приликом регистрације у РПГ.

Систем тржишних информација пољопривреде Србије (СТИПС)

СТИПС представља систем редовног прикупљања, обраде и објављивања цена пољопривредно-прехранбених производа и репроматеријала на тржишту Републике Србије. Систем укључује преглед тржишних цена у области биљне производње (воће, поврће и житарице), сточарске производње (цене живе стоке и цене у кланичној индустрији, цене живинског меса, јаја и млечних производа), као и цена производних инпута за пољопривредну производњу (пестициди, хербициди, фунгициди, семенски материјал и минерална ђубрива).

Систем прикупљања података са територије Републике Србије базира се на мрежи саветодаваца из 18 укључених станица ПССС на територији Републике Србије. Прикупљање цена обавља се на седмичном нивоу за све производе, осим откупних цена млека, које ПССС достављају једном месечно, као и цена производних инпута, које се објављују два пута годишње (пред пролећну и јесењу сетву).

Систем омогућава праћење кретања малопродајних цена пољопривредно-прехранбених производа на зеленим пијацама и велепродајних цена на кванташким пијацама, на основу чега се даје приказ стања понуде и тражње на тржишту, као и квалитет и ценовни тренд у претходних седам дана, што се објављује као извештај у оквиру билтена на седмичном нивоу.

Посебан значај овог информационог система лежи у томе што се подаци о велепродајним ценама користе за формирање откупних цена најважнијих пољопривредних производа. Базу података чини преко 196 производа из биљне производње, око 160 производа из области сточарства и око 15 производа групе житарица. Надаље, прикупљени подаци о ценама и стању на тржишту основа су за израду анализа и извештаја који се дистрибуирају корисницима путем веб-странице: www.stips.minpolj.gov.rs, затим у радијским и телевизијским емисијама, а доступне су и преко дневних новина. Просек дневне посете сајта је 800 посетилаца.

Податке СТИПС користи већи број институција, које прате кретање цена и које директно или индиректно користе ове информације у сврху обављања своје делатности (нпр. Управа за заједничке послове републичких органа, Министарство одбране, Студентски центар, окружни затвори, болнице, ЈП „Србијашуме“, адвокати у решавању случајева имовинско-правних односа, процене штете и др.).

Сарадња система постоји и са државама у окружењу, које такође имају развијен тржишни информациони систем, па се у билтенима редовно објављују и табеле са ценама важнијих врста пољопривредно-прехранбених производа из Хрватске и Црне Горе. СТИПС је укључен у систем АГРИМИС, путем ког обезбеђује приступ подацима из земаља Средње и Југоисточне Европе.

Евиденције и регистри

МПЗЖС у оквиру своје надлежности и редовне делатности води велики број регистара и евиденција. МПЗЖС је, у складу са законском регулативом, надлежан за вођење следећих регистара и евиденција: Регистар пољопривредних газдинстава, Регистар подстицаја у пољопривреди и руралном развоју (у изради), Централни регистар, Виноградарски регистар, Винарски регистар, Регистар одгајивачких организација са посебним овлашћењима, Регистар произвођача и прерађивача семена, Регистар за садни материјал, Регистар произвођача пестицида и ђубрива, Регистар држаоца средстава за заштиту биља, Регистар произвођача држаоца биља, Регистар произвођача средстава за исхрану биља, Регистар признатих сорти, Регистар компанија за прераду и дораду семена, Регистар увозника семенског материјала, Регистар захтева за додељивање права оплемењивача биљних сорти, Регистар заштићених биљних сорти, Регистар преносних правооплемењивача, регистар уговора о лиценци, Регистар јавних складишта за пољопривредне производе, Централна база за обележавање и идентификацију животиња, Регистар привредних субјеката у пословању са храном животињског порекла, Регистар матичњака, шумских расадника и расадника украсног дрвећа и жбуња, Евиденција о пољопривредном земљишту у државној својини, Евиденција о плаћањима трошкова калцизације, контроле плодности и слично, Евиденција о уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, Евиденција о органској производњи, Регистар обвезника обележавања брашна евиденционим маркицама, Евиденција регистрованих произвођача садног материјала, Евиденција ознака географског порекла регистрованих за пољопривредне и прехранбене производе (осим воде, вина и ракије), Евиденција произвођача вина са географским пореклом и ознака за вина са географским пореклом, Евиденција о евиденционим маркицама за вина са географским пореклом (маркице квалитета и порекла) и Евиденција о издатим контролним бројевима за декларације вина.

Они се могу користити за ажурирање статистичког Регистра пољопривредних газдинстава, који је оквир за статистичка истраживања, а у неким случајевима и за производњу различитих показатеља статистике пољопривреде ради смањења трошкова истраживања и додатног оптерећивања извештајних јединица.

Успостављање Виноградарског и Винарског регистра

На основу Закона о вину („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12), а у складу са Уредбом (ЕЗ) 436/2009 која прописује детаљна правила за примену Уредбе бр 479/2008 у погледу Виноградарског регистра, обавезне декларације и прикупљања информација за праћење тржишта вина, докумената која прате пошиљке производа вина (*Commission Regulation (EC) No 436/2009 of 26 May 2009 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 479/2008 as regards the vineyard register, compulsory declarations and the gathering of information to monitor the wine market, the documents accompanying consignments of wine products and the wine sector, OJ L128/15, 27.5.2009*). МПЗЖС води Виноградарски регистар, у коме се прикупљају и проверавају сви подаци о произвођачима грожђа, њиховим виноградарским парцелама, сортама, подлогама и другим подацима, као и годишњи подаци о производњи грожђа. Ове послове је Стручна организација за Виноградарски регистар започела током 2012. године, а подаци ће бити доступни од 2015. године. Поред овога, на основу поменуте домаће регулативе и регулативе ЕУ, пољопривредна инспекција МПЗЖС успоставља Винарски регистар, у коме се воде сви подаци о произвођачима вина, као и годишњој производњи и залихама вина и других производа који се користе у производњи вина.

Ране процене приноса у недељној периодици

Једна од активности МПЗЖС, која се спроводи преко пољопривредних саветодавних и стручних служби (ПССС), јесте извештавање о засејаним/пожњевеним површинама, односно процена приноса током пољопривредне сезоне у недељној периодици. Овај начин извештавања базира се на проценама са терена од стране подручних ПССС, које се врше на основу контаката са одабраним пољопривредним газдинствима, на основу квантитативних података о засејаним површинама и квалитативне оцене у вегетационом циклусу. Сублимацију, обраду и извештавање обавља Институт за примену науке у пољопривреди (ИПН).

У циљу унапређења раних процена приноса, МПЗЖС и Завод раде на успостављању јединствене методологије квалитативне процене, као и на унапређењу репрезентативности узорка, што би требало да резултује квалитетнијим излазним подацима као основном за

планирање пласмана производа, предвиђање тржишних кретања и, у складу с тим, за унапређење статистике биљне производње.

Успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији (FADN)

Успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији спроводи МПЗЖС. Комплексност успостављања система FADN захтева координацију рада великог броја учесника уз подршку свих релевантних институција, али и уз техничку помоћ коју тренутно обезбеђује Делегација Европске уније у Републици Србији.

Функционисање FADN мреже у Републици Србији захтева ангажовање пре свега: Завода, овлашћених организација за саветодавне послове у пољопривреди - Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине (СПВ), ИПН и ПССС, које прикупљају податке директно са пољопривредних газдинстава на целокупној територији Републике Србије.

Помоћу „Система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији“ прикупљаће се подаци директно са пољопривредних газдинстава у календарској години и то ће се одвијати по јединственој FADN методологији, која је прописана европским стандардима. Методологија има за циљ да обезбеди репрезентативност података који служе за одређивање прихода на пољопривредним газдинствима, као и бројне пословне анализе.

МПЗЖС и институције које учествују у FADN систему у Републици Србији успостављају и усклађују систем са стандардима и прописима ЕУ и националним законодавством.

У оквиру припреме за успостављање FADN система, Република Србија је у обавези да донесе „Национални петогодишњи план успостављања и унапређења система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима“. МПЗЖС је подржан пројектом техничке помоћи који финансира ЕУ – „Успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији“ (*Establishment of the Serbian Farm Data Accountancy Data Network*), који је отпочео 2011. године.

Начини прикупљања информација (пољопривредне саветодавне и стручне службе)

Своје активности у оквиру надлежности вођења статистике у пољопривреди МПЗЖС у највећој мери заснива на сарадњи са пољопривредним саветодавним стручним службама, у оквиру системски успостављене и територијално организоване мреже саветодаваца. Сарадња МПЗЖС и ПССС нормативно је регулисана Законом о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде („Службени гласник РС“, број 30/10), којим су уређени послови успостављања овлашћене организације за саветодавне послове у пољопривреди, која доноси план рада у складу са средњорочним и годишњим програмом развоја саветодавних послова, одобреним од стране МПЗЖС.

На основу одобреног плана, активностима пољопривредних саветодавних и стручних служби координирају ИПН у пољопривреди (надлежност над пољопривредним саветодавним и стручним службама на територији Србија – југ и Београдског региона) и Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине (надлежност над пољопривредним саветодавним службама на територији Региона Војводине).

Институт за примену науке у пољопривреди овлашћен је за координацију и надзор активности пољопривредних саветодавних и стручних служби, при чему, као део активности, спроводи обуке и програме едукације саветодаваца и пољопривредних произвођача. На подручју АП Војводине, послове координације и надзора активности пољопривредних саветодавних и стручних служби и реализацију обука и едукације саветодаваца и пољопривредних произвођача спроводи Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине.

ПССС има важну улогу: у унапређењу општег знања и усвајању одговарајућих технологија за узгој биља и сточарство; у управљању производњом; у примени стандарда и прописа ЕУ на изабраним газдинствима, али и осталим пољопривредним газдинствима; у едукацији пољопривредних произвођача давањем стручних савета и препорука; у организацији семинара, радионица и објављивању стручних материјала, као и у извршењу других активности којима се унапређује пољопривредна производња. У области пољопривредне статистике, а на основу

овлашћења МПЗЖС, прикупљају податке за потребе СТИПС, раних процена приноса, система FADN и осталих послова које им повери МПЗЖС.

Саветодавне послове тренутно обављају 34 пољопривредне саветодавне и стручне службе са око 220 запослених саветодаваца, које укључују: пољопривредне саветодавне и стручне службе на територији Србија – југ и Београдског региона (21 пољопривредна станица са око 135 саветодаваца), и пољопривредну саветодавну службу на територији Региона Војводине (13 станица са 78 саветодаваца).

5. Опис стања и план развоја статистике пољопривреде

С обзиром на то да је усаглашавање са стандардима ЕУ један од стратешких циљева развоја статистике пољопривреде, опис стања статистике пољопривреде посматран је у односу на Компендијум Евростата за 2013. годину (*Statistical requirements compendium, 2013 Eurostat edition*), по темама и модулима у области 4 – Статистика пољопривреде, шумарства и рибарства, у коме су детаљно описани сви неопходни индикатори које је потребно обезбедити за слање Евростату, као и одговарајући правни оквир.

5.1. Статистика пољопривредне производње (4.01)

5.1.1. Статистика биљне производње (4.01.01)

Опис стања

Статистика биљне производње прикупља податке о површинама земљишта, начину коришћења земљишта, засејаним површинама, производњи и приносу по врстама усева и засада (око 60 врста), као и површинама угара и необрађених ораница, у годишњој периодици. Ови подаци добијају се спровођењем следећих истраживања:

- Засејане површине у јесењој сетви,
- Истраживање о површинама и засадима на крају пролећне сетве, односно садње,
- Истраживање о оствареним приносима раних усева и воћака и очекиваним приносима важнијих касних усева,
- Очекивани приноси касних усева, воћака и винове лозе, и
- Остварени приноси касних усева, воћака и винове лозе.

Прикупљање података у овим истраживањима врши се редовним годишњим извештајима из књиговодствене и друге евиденције за привредна друштва и земљорадничке задруге, као и проценом коју врше статистички проценитељи за породична газдинства. Процена за породична газдинства заснована је на свеобухватном катастру. За процене је оформљена мрежа од 1250 статистичких проценитеља, који дају податке за око 4000 процембених подручја, која су, по правилу, једна катастарска општина или више њих.

Прикупљање података о раним проценама производње и приноса врши се истим методом као и за редовна истраживања статистике биљне производње.

Пописи воћних врста и винограда до сада нису спровођени. Подаци о индустријској и домаћој производњи вина су расположиви, док се подацима у вези са билансом вина не располаже. Подаци из Виноградарског регистра (због скоријег почетка имплементације) још нису доступни.

Подаци статистике биљне производње расположиви су до нивоа општина. Објављују се у публикацијама и у бази података на веб-сајту Завода. Подаци о раним проценама производње и приноса објављују се до нивоа региона (НСТЈ 2), у едицији „Саопштења“ и на веб-сајту Завода, четири пута у току године.

План развоја

Ревизија система истраживања статистике биљне производње започела је у оквиру пројеката ИПА 2011 и обухватиће ревизију броја и садржаја постојећих истраживања, као и ревизију

методологије и начина прикупљања података, што подразумева и коришћење административних извора где год за то постоји могућност.

Циљ ревизије јесте хармонизација статистике биљне производње са Уредбом (ЕЗ) 543/2009 од 18. јуна 2009. године која се односи на статистику биљне производње (Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 concerning crop statistics and repealing Council Regulations (EEC) No 837/90 and (EEC) No 959/93, OJ L 167, 29.6.2009, p. 1-11), тј. побољшање квалитета постојећих индикатора и обезбеђивање индикатора који недостају, а које је потребно достављати Евростату.

Нова организација истраживања статистике биљне производње подразумева рационализацију броја истраживања, садржаја и начина њиховог спровођења. С тим у вези, од 2014. године спроводиће се Анкета о пољопривредној производњи, два пута годишње, и њом ће се прикупљати подаци о биљној и сточарској производњи.

Анкетом у мају месецу (стање на дан 25. маја) биће прикупљани подаци о засејаним површинама на крају пролећне сетве, подаци о пољопривредним површинама према начину коришћења, као и процена приноса раних усева и воћа. Путем ове анкете прикупљаће се и подаци о броју свиња, уколико се за тим укаже потреба.

Анкетом у децембру месецу биће прикупљани подаци о пожетим површинама и оствареној производњи биљних култура (укључујући семенски и садни материјал), засејаним површинама у јесењој сетви, планираној пролећној сетви, као и подаци о броју стоке и сточној производњи.

Поред тога, овим анкетама, прикупљаће се и подаци о употреби ђубрива на пољопривредним газдинствима.

Анкете ће се спроводити на репрезентативном узорку за ниво области (НСТЈ 3), а оцена за дефинисане индикаторе задовољиће квалитет одређен поменутом Уредбом. Анкетама ће бити обухваћена породична пољопривредна газдинства и газдинства правних лица која обављају делатност пољопривредне производње. Оквир за узорак биће успостављени Статистички регистар пољопривредних газдинстава. Постојеће евиденције и регистри МПЗЖС користиће се за ажурирање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава, као и за проверу података добијених анкетама.

У складу са ревизијом броја и садржаја истраживања статистике биљне производње, биће извршено и методолошко усклађивање дефиниција и појмова на основу Евростатовог упутства за спровођење истраживања статистике биљне производње (*Eurostat Handbook for annual crop statistics – Revision 2013*).

На основу резултата Пописа пољопривреде, извршиће се ревизија временских серија које се односе на пожете површине и приносе пољопривредних култура.

МПЗЖС за територију централне Србије, као и ПСВ за територију АП Војводине, располаже раним проценама површина и прогнозом приноса биљних култура које добија од ПССС и локалне самоуправе, односно општинских штабова за пољопривреду, током пољопривредне сезоне.

У оквиру пројеката ИПА 2011, као и у сарадњи са америчком амбасадом у Београду и Министарством пољопривреде САД, у току је рад на успостављању система који треба, према јединственој методологији, да обезбеди квалитетне податке неопходне МПЗЖС и СПВ, али и репрезентативне за територију Републике Србије. Планирано је да Завод преузима ране процене од МПЗЖС и СПВ и прослеђује их Евростату према утврђеној периодици.

Кад је реч о статистици сталних засада (воћњака и винограда), Завод ће, у сарадњи са МПЗЖС, спроводити активности на усаглашавању са стандардима прописаним Уредбом (ЕЗ) 1337/2011 од 13. децембра 2011. године која се односи на европску статистику сталних засада (*Regulation (EU) No 1337/2011 of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 concerning European statistics on permanent crops and repealing Council Regulation (EEC) No 357/79 and Directive 2001/109/EC of the European Parliament and of the Council, OJ L 347, 30.12.2011, p. 7–20*), што подразумева попис воћних врста и сорти сваке пете године и вођење Регистра виноградарства. У МПЗЖС у току су активности на успостављању Регистра виноградарства, у чијој надлежности ће бити његово вођење и ажурирање, као и израда биланса вина.

5.1.2. Статистика броја стоке, меса и јаја (4.01.02)

Опис стања

Подаци о броју и маси стоке – по врстама (говеда, свиње, овце, козе, живина) и категоријама наведеним у Анексу II Уредбе ЕУ број 1165/2008 од 19. новембра 2008. године о сточарству и статистици меса (*Regulation (EC) No 1165/2008 of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 concerning livestock and meat statistics and repealing Council Directives 93/23/EEC, 93/24/EEC and 93/25/EEC, OJ L 321, 1.12.2008, p. 1-13*), као и подаци о сточној производњи, добијају се спровођењем годишње Анкете о броју стоке за породична пољопривредна газдинства и редовних годишњих истраживања о сточарству за привредна друштва, земљорадничке задруге и друге облике организовања са статусом правних лица. Овим статистичким истраживањима добијају се и подаци о количинама примарних сточарских производа – јаја (укупно), меда, млека и вуне. Подаци о броју стоке по врстама и категоријама и о укупној производњи јаја, млека и вуне расположиви су до нивоа области (НСТЈ 3), а објављују се до нивоа региона (НСТЈ 2).

У сарадњи са МПЗЖС, спроводи се месечно истраживање о клању стоке у регистрованим кланицама. Тиме се обезбеђују подаци о броју, бруто и нето тежини стоке заклане у кланицама регистрованим на територији Републике Србије, по врстама и категоријама стоке наведеним у Анексу IV наведене Уредбе. Подаци су доступни до нивоа региона (НСТЈ 2).

На основу података добијених путем редовних истраживања статистике сточарства и података о увозу и извозу живе стоке врши се обрачун прираста стоке у живој маси и производња меса (бруто домаћа производња) на годишњем нивоу. Ови подаци су расположиви за ниво Републике Србије. Не врше се прогнозе производње меса.

Завод не располаже подацима у вези са инкубацијом јаја – по намени и производњи једнодневних пилића, у месечној периодици, нити подацима о структури инкубатора у годишњој периодици, док су месечни подаци о извозу и увозу пилића – по врстама и намени, доступни преко података спољне трговине Завода, и то до нивоа региона (НСТЈ 2).

Сви расположиви подаци објављују се у публикацијама и у бази података на веб-сајту Завода. Подаци о броју стоке по врстама и категоријама и подаци о месечном клању стоке у кланицама и трговини пилићима достављају се Евростату од 2012. године, у одговарајућој периодици.

План развоја

У оквиру пројеката ИПА 2011 и 2012 спроводе се активности у циљу наставка процеса хармонизације статистике меса и броја стоке са важећом Уредбом ЕУ, а ради побољшања квалитета постојећих индикатора и обезбеђивања индикатора који недостају. На основу података добијених у Попису пољопривреде извршиће се избор новог узорка за спровођење Анкете о броју стоке. Овим истраживањем ће се, између осталог, обезбедити и структура клања стоке ван кланица – по категоријама стоке и месецима, која је неопходна за израду прогнозе производње меса у потребној периодици (једном годишње за говеда и козе и два пута пута годишње за свиње и овце). У плану је увођење јунског истраживања о броју свиња, с обзиром на то да број свиња у Републици Србији прелази праг од 3 000 000 грла и да је у том случају, у складу са Уредбом 1165/2008, потребно обезбедити податке о броју свиња по категоријама у полугодишњој периодици.

Кад је реч о статистици инкубације јаја и производње једнодневних пилића, МПЗЖС радиће на обезбеђивању одговарајуће евиденције и примени процедуре у складу са Уредбом (ЕЗ) 617/2008 од 27. јуна 2008. године, која дефинише стандарде у трговини јајима за инкубацију, производњи и трговини једнодневним пилићима (*Commission Regulation (EC) No 617/2008 of 27 June 2008 laying down detailed rules for implementing Regulation (EC) No 1237/2007 as regarding marketing standards for eggs for hatching and farmyard poultry chicks, OJ L 168, 28.6.2008, p. 5-16*), које су предуслов за обезбеђивање захтеваних статистичких података.

5.1.3. Статистика млека и млечних производа (4.01.03)

Опис стања

Завод располаже подацима о помуженим количинама млека (укупно) и количинама утрошеним за људску исхрану и прераду на годишњем нивоу, месечним подацима о откупу млека, као и подацима о млечним производима добијеним у индустрији, и то у месечној периодици (према Номенклатури индустријских производа – PRODCOM, која је у сагласности са Класификацијом делатности) и годишњој периодици.

На основу Директиве 96/16 од 19. марта 1996. године у вези са статистичким истраживањима о млеку и млечним производима (*Council Directive 96/16/EC of 19 March 1996 on statistical surveys of milk and milk products, OJ L 78 of 28.3.1996, p. 27-29*), од 2010. године спроводе се делимично усклађена месечна и годишња истраживања. Овим истраживањима се добијају подаци о откупљеном крављем млеку и млечним производима од крављег млека на месечном нивоу, као и подаци о откупу свих врста млека, добијеним млечним производима, садржају протеина и масноћа – на годишњем нивоу.

Подаци о расположивим количинама крављег млека и млечним производима добијеним у млекарима достављају се Евростату од 2012. године, у одговарајућој периодици.

Постојећим системом статистичких истраживања не остварује се потпуна хармонизација података са стандардима и препорукама ЕУ, с обзиром на то да сви потребни подаци у вези са прерадом млека и добијањем млечних производа нису расположиви и да примењене дефиниције појединих производа не одговарају у потпуности дефиницијама датим у Анексу I поменуте Директиве. Тренутно, највећи проблем је недовољан обухват млекара, с обзиром на то да многе млекаре одбијају да дају податке.

План развоја

У оквиру пројеката ИПА 2011 и 2012 спроводе се активности на побољшању квалитета података о расположивим количинама млека и добијеним млечним производима и њиховом достављању Евростату у месечној, годишњој и трогодишњој периодици, у складу са стандардима и препорукама ЕУ. Поред ревизије упитника, у сарадњи са МПЗЖС радиће се на обезбеђивању задовољавајућег обухвата млекара и у исто време на смањењу оптерећења извештајних јединица. Количине млека утрошене за добијање одговарајућих млечних производа у млекарима добиће се обрачуном заснованим на подацима о количинама тих производа и подацима о садржају протеина и масноћа у употребљеној сировини.

Обрадом података на годишњем нивоу биће обезбеђени подаци, у трогодишњој периодици, који се односе на структуру откупних центара према количини откупљеног млека и структуру млекара према директно откупљеном млеку, утрошеној сировини и оствареној производњи одређених млечних производа.

5.1.4. Статистика органске производње (1.09.04)

Опис стања

У Попису пољопривреде прикупљани су и подаци о органској производњи, међутим, МПЗЖС на основу годишњих извештаја овлашћених контролних организација, води збирну евиденцију о органској производњи (произвођачима, површинама под органском производњом, површинама у периоду конверзије, органској сточарској производњи - врсти и броју животиња на пољопривредном газдинству), прерађивачима органских производа, као и лицима која обављају спољнотрговински промет органских производа.

План развоја

У будућем периоду МПЗЖС планира прописивање вођења евиденције и о свим учесницима у унутрашњем промету органских производа.

С обзиром на то да постоје подаци о органској производњи за које је надлежно МПЗЖС, како би се задовољили захтеви у складу са важећом Уредбом ЕУ 834/2007 од 28. јуна 2007. године, која се односи на органску производњу и обележавање органских производа (*Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007, on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91, OJ L 189, 20.7.2007; Commission Regulation (EC) No 889/2008 of 5 September 2008 laying down detailed rules for implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control, OJ L 250, 18.9.2008, p.1*), Завод ће преузимати податке из евиденција и прослеђивати их Евростату у годишњој периодици.

5.2. Статистика пољопривредних структура (4.02.01)

5.2.1. Истраживање о структури пољопривредних газдинстава (4.02.01)

Опис стања

У периоду од 1. октобра до 15. децембра 2012. године спроведен је Попис пољопривреде као свеобухватно структурно истраживање.

Пописом пољопривреде прикупљени су подаци о:

- земљишту,
- наводњавању,
- употреби минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља,
- обради и одржавању земљишта,
- стоци, пчелама и другим животињама,
- органској производњи,
- пољопривредној механизацији,
- пољопривредним објектима, и
- радној снази и активностима газдинства.

Имајући у виду значај статистике пољопривредних структура, која игра кључну улогу у дизајну, имплементацији и праћењу заједничке пољопривредне политике ЕУ, попис пољопривреде се, према важећој регулативи, спроводи сваке десете године, а у међупериоду истраживање о структури пољопривредних газдинстава на узорку којим се обезбеђује основа за функционисање система пољопривредне статистике.

Како је на територији Републике Србије Попис пољопривреде спроведен у 2012. години, наредно истраживање о структури пољопривредних газдинстава на узорку, према уредби Европске Комисије (ЕЗ) 1166/2008 од 19. новембра 2008. године о Истраживању о структури пољопривредних газдинстава и производном методу (*Regulation (EC) No 1166/2008 of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on farm structure surveys and the survey on agricultural production methods and repealing Council Regulation (EEC) No 571/88. OJ L 321, 1.12.2008, p. 14-34*) Завод ће спровести у 2016. години.

План развоја

На основу резултата Пописа пољопривреде, Завод ће израдити типологију пољопривредних газдинстава према врсти производње и њиховој економској снази на основу Уредбе ЕУ 1242/2008 од 21. септембра 2009. године која се односи на успостављање типологије пољопривредних газдинстава (*Commission Regulation (EC) No 867/2007 of 21 September 2009 amending and correcting Regulation (EC) No 1242/2008 2008 establishing a Community typology for agricultural holdings, OJ L 248, 22.9.2009, p. 17*).

Циљ израде типологије газдинстава јесте да се омогући њихова упоредивост, што олакшава анализу структурних карактеристика и економских перформанси газдинстава.

У сврху израде типологије, Завод ће обрачунати Стандардни аутпут коефицијент (*Standard output coefficient – SO*) за сваку врсту производа у пољопривреди, односно врсту усева, вишегодишњих засада и врсту стоке. Овај коефицијент представља просечну вредност производње одређене врсте пољопривредног производа изражену по јединици мере (по ha, kg, грлу и сл.), при чему је вредновање извршено по ценама које су остварене реализацијом конкретног производа, а искључена су директна плаћања (субвенције), порез на додату вредност и др. Овај коефицијент се обрачунава после сваког пописа пољопривреде, ажурира после сваког истраживања о структури пољопривредних газдинстава на узорку и доставља Евростату.

5.3. Коришћење земљишта (4.03.01)

5.3.1. Коришћење земљишта (4.03.01)

Опис стања

Подаци о коришћењу земљишта добијају се редовним статистичким истраживањем у области билне производње. Прикупљање ових података врши се редовним годишњим извештајима из књиговодствене и друге евиденције за привредна друштва и земљорадничке задруге, као и проценом коју врше статистички проценитељи за породична газдинства. Након спроведеног Пописа пољопривреде добијени су подаци о земљишту пољопривредних газдинстава по категоријама коришћења.

Прикупљање и хармонизација података у вези са коришћењем земљишта на нивоу ЕУ обезбеђује се на три начина: 1) истраживањем базираним на површинама земљишта (LUCAS), 2) преузимањем расположивих података у вези са коришћењем земљишта од земаља чланица, када се има у виду неопходност упоредивости тих података, и 3) сарадњом са земљама чланицама ЕУ, Европском економском заједницом и другим међународним институцијама.

Истраживање LUCAS дизајнира и спроводи Евростат у земљама чланицама, директно прикупљајући податке.

План развоја

Завод не планира спровођење овог истраживања у наредном периоду. У наредном периоду, у сарадњи са другим релевантним институцијама, радиће се на утврђивању надлежности у овој области.

5.4. Економски рачуни у пољопривреди и цене (4.04.01)

5.4.1. Економски рачуни у пољопривреди и цене (4.04.01)

Опис стања

Економски рачуни пољопривреде (*Economic Accounts for Agriculture*) јесу сателитски рачуни Европског система интегрисаних економских рачуна (ЕСА), чија је главна сврха израде анализа пољопривредног производног процеса и оствареног дохотка у пољопривреди. Такође, могуће је мерити и расположиви доходак пољопривредних домаћинстава (*Disposable Income of Agricultural Households*), будући да домаћинства са пољопривредном производњом могу имати и друге изворе дохотка (доходак од власништва, социјалних трансфера итд.).

Наиме, систем економских рачуна и цена у пољопривреди треба да обезбеди информациону основу за планирање, доношење одлука и процену ефеката мера пољопривредне политике земље.

Економски рачуни пољопривреде у Републици Србији израчунавају се у Сектору за националне рачуне, цене и пољопривреду, у оквиру Групе за сателитске рачуне Завода.

Методолошки оквир за израду економских рачуна пољопривреде чине: Европски систем рачуна (*ESA 95 – European System of Accounts*), Уредба Европског парламента и Савета (ЕС) 138/2004,

од 5. децембра 2003. године, о економским рачунима пољопривреде у ЕУ (*Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council of 5 December 2003 on the economic accounts for agriculture in the Community, OJ L 33, 5.2.2004, p. 1-87*), као и Уредба Европског парламента и Савета (ЕЦ) 306/2005, од 24. фебруара 2005. године, којим се допуњује Анекс I Уредба Европског парламента и Савета (ЕЦ) 138/2004, од 5. децембра 2003. године, о економским рачунима пољопривреде у ЕУ (*Commission Regulation (EC) No 306/2005 of 24 February 2005 amending Annex I to Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council on the economic accounts for agriculture in the Community, OJ L 52, 25.2.2005, p. 9-10*), Уредба Европског парламента и Савета (ЕЦ) j 909/2006, од 20. јуна 2006. године, о изменама и допунама Анекса I и II Уредбе Европског парламента и Савета (ЕЦ) 138/2004, од 5. децембра 2003. године, о економским рачунима пољопривреде у ЕУ (*Commission Regulation (EC) No 909/2006 of 20 June 2006, amending Annexes I and II to Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council on the economic accounts for agriculture in the Community, OJ L 168, 21.06.2006*) и Уредба Европског парламента и Савета (ЕЦ) 212/2008, од 7. марта 2008. године, о изменама и допунама Анекса I Уредбе Европског парламента и Савета (ЕЦ) 138/2004, од 5. децембра 2003. године, о економским рачунима пољопривреде у ЕУ (*Commission Regulation (EC) No 212/2008 of 7 March 2008, amending Annex I to Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council on the economic accounts for agriculture in the Community, OJ L 65, 8.3.2008*). Поред ових Уредби, методологија израде ЕАА заснива се и на Упутству за израду економских рачуна пољопривреде (*Manual on the Economic Accounts for Agriculture and Forestry, Rev. 1.1 - Eurostat*) и Упутству за обрачун инпута радне снаге у пољопривреди (*Target methodology for agricultural labour input statistics Rev. 1 - Eurostat*).

Економски рачуни пољопривреде чине низ међусобно повезаних рачуна (*inter-related accounts*).

С обзиром на то да се ови рачуни заснивају на концепту „делатности“, низ рачуна према ЕСА 2010 нужно се ограничава на прве рачуне текућих трансакција: рачун производње и рачун стварања дохотка. Па тако, као агрегат дохотка за пољопривредну делатност добијају се следеће билансне ставке: нето додата вредност, нето пословни вишак (нето мешовити доходак) и нето предузетнички доходак. Такође, систем економских рачуна пољопривреде обухвата и рачун капитала у оквиру кога се бруто инвестиције у основне фондове у пољопривреди бележе као употреба.

Кад је посреди статистика цена у пољопривреди, у Заводу се врши обрачун цена и израчунавање индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства. Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства прате се месечно, док се обрачун просечних цена и индекса цена врши месечно, квартално и годишње, у складу са препорученом методологијом ЕУ.

У 2012. години уведено је истраживање о ценама репроматеријала и средстава за рад (инпута) у пољопривреди. Израђена је и нова пондерациона шема за обрачун индекса цена у пољопривреди, након чега је унапређена методологија обрачуна цена и индекса цена у пољопривреди.

Статистика цена у пољопривреди обухвата:

- истраживање индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства, и
- истраживање индекса цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди.

Циљ истраживања индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства је израчунавање просечних цена и индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства.

Просечне цене произвођача производа пољопривреде и рибарства рачунају се на основу количина и вредности откупљених и продатих производа добијених из статистике унутрашње трговине и статистике пољопривреде.

Индекси цена произвођача производа пољопривреде и рибарства добијају се из цена произвођача само у првој фази обрачуна (елементарни индекс, тј. индекс произвођача), а затим се добијају из других, израчунатих индекса цена и одговарајућих пондера.

Циљ истраживања индекса цена материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди је израчунавање просечних цена и индекса цена материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди.

Просечне цене представљају пондерисани просек цена производа извештајних јединица. Индекси цена рачунају се на истом принципу као код индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства, с тим што се овде не примењују пондери производа на месечном нивоу, услед несезонског карактера производа.

План развоја

У оквиру пројекта ИПА 2011 спроводе се даље активности на увођењу система економских рачуна пољопривреде, тј. горе поменутих агрегата дохотка за пољопривреду у складу са важећом регулативом ЕУ како би се обезбедило добијање неопходних индикатора за мерење дохотка оствареног у пољопривреди, као и промена у вези с њим. У ту сврху, Завод ће у наредном периоду радити на израчунавању тзв. индикатора пољопривредног дохотка:

Индикатор А: Индекс реалног факторског дохотка (нето додата вредност у сталним ценама) у пољопривреди по јединици годишњег рада – мерење продуктивности рада у пољопривреди;

Индикатор Б: Индекс реалног нето пољопривредног предузетничког дохотка, по неплаћеној јединици годишњег рада – мерење продуктивности рада у пољопривреди;

Индикатор В: Нето предузетнички доходак пољопривреде.

У наредном периоду наставиће се са методолошким унапређивањем статистике цена у пољопривреди:

- побољшање листе производа за оба истраживања у наредним годинама,
- обрачун цена и индекса цена произвођача производа пољопривреде и рибарства обрачунаваће се, осим на месечном и годишњем, и на кварталном нивоу,
- унапређење обрачуна цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди, и
- израчунавање индекса цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди од 2014. године.

5.5. Статистика шумарства (4.05.01)

5.5.1. Статистика шумарства (4.05.01)

Опис стања

Подаци се прикупљају извештајним методом када се као извори користе: техничка документација, књиговодствена евиденција, шумско-привредне основе (елаборати) и сл. У недостатку наведених извора, углавном за неуређене шуме, користи се метод процене.

Подаци о површинама прикупљају се у трогодишњој периодици. Извештаје подносе шумарске и остале организације, односно пословни субјекти којима су шуме дате на управљање и газдовање. Подаци о саобраћајницама, превозним средствима и механизацији прикупљени су у годишњој периодици.

Подаци о производњи, продаји и залихама шумских сортимената добијају се из месечних извештаја шумарских и осталих организација, односно пословних субјеката, без обзира на то да ли им је газдовање шумама основна делатност. Извештаји се заснивају на евиденцији производње, продаје и залиха шумских сортимената.

Подаци о ловству прикупљају се из ловачких удружења, организација које се баве ловством и од осталих органа и организација односно пословних субјеката којима су ловишта и узгајалишта дивљачи дата на управљање и газдовање. Истраживање се спроводи у двогодишњој периодици.

План развоја

У наредном периоду, заједно са МПЗЖС радиће се на обезбеђивању годишњих података у вези са производњом и трговином дрветом и дрвним производима, неопходним за попуњавање Заједничког упитника за сектор шумарства (*Joint Forest Questionnaire – JFSQ*), који дефинишу и користе: Економска комисија УН за Европу (*United Nations Economic Commission for Europe, UNECE*), Организација уједињених нација за храну и пољопривреду (*The Food and Agriculture Organization of the United Nations – FAO*) и Међународна организација за тропско дрво (*The International Tropical Timber Organization – ИТТО*). Поред тога, у сарадњи са МПЗЖС, радиће се и на побољшању квалитета постојећих података коришћењем свих расположивих извора (Попис пољопривреде 2102. године, евиденције МПЗЖС и сл.).

Израда економских рачуна за животну средину и шумарство није у плану.

5.6. Статистика рибарства (4.06.01)

5.6.1. Статистика рибарства (4.06.01)

Опис стања

Завод прати кретања основних показатеља из ове области. Спровођењем истраживања *Годишњи извештај о производњи конзумне рибе и млађи у рибњацима* прикупљају се подаци о производњи конзумне рибе и млађи у рибњацима, капацитетима рибњака и опреми и броју запослених, и то на основу расположиве књиговодствене документације и друге евиденције извештајних јединица. Подаци о улову рибе у рекама, језерима и каналима добијају се спровођењем Годишњег извештаја о улову рибе у рекама, језерима и каналима, када се на основу евиденција корисника рибарског подручја прикупљају подаци о количинама уловљене рибе – по врстама, броју издатих дозвола за привредни и рекреативни риболов и порибљавању.

МПЗЖС, у оквиру својих надлежности, располаже подацима о броју издатих дозвола за рекреативни и привредни риболов. Такође, ово министарство води регистар издатих лиценци за рибочуваре лицима са положеним стручним испитом за рибочуваре и регистар професионалних рибара, у који се уписују лица са положеним стручним испитом за рибара. Корисници рибарских подручја, као носиоци јавних овлашћења, воде евиденцију о излову рибе на риболовним водама, излову алохтоних врста риба санационим риболовом и порибљавањима рибарских подручја. Подаци о улову рибе у риболовним водама Републике Србије добијају се анализом годишњих извештаја о коришћењу рибарског подручја и финалних извештаја о коришћењу рибарских подручја, када се на основу евиденција рекреативних риболоваца, привредних рибара и корисника рибарског подручја прикупљају подаци о количинама уловљене рибе – по врстама, броју издатих дозвола за привредни и рекреативни риболов, извршеним порибљавањима и излову алохтоних врста риба санационим риболовом.

План развоја

У току је рад на ревизији упитника статистике рибарства у складу са Уредбом (ЕК) 1921/2006 од 18. децембра 2006. године, која се односи на статистичке податке о изловљавању производа рибарства (*Regulation (EC) No 1921/2006 of the European Parliament and the Council of 18 December 2006, on the submission of statistical data on landings of fishery products in Member States and repealing Council Regulation (EEC) No 1382/91, OJ L 403, 30.12.2006 0*) и Уредбом (ЕК) 762/2008 од 9. јула 2008. године, која се односи на статистику аквакултуре (*Regulation (EC) No 762/2008 of the European Parliament and the Council of 9 July 2008, on the submission by Member States of statistics on aquaculture and repealing Council Regulation (EC) No 788/96, OJ L 218, 13.8.2008*).

У сарадњи са МПЗЖС радиће се на побољшању процене улова рибе у рекама, језерима и каналима. Планиран је и рад на побољшању обухвата рибњака у годишњем истраживању Завода којим се прикупљају подаци о производњи конзумне рибе и млађи, и то на основу расположивих евиденција МПЗЖС и података добијених у Попису пољопривреде.

5.7. Агроеколошка статистика (4.07.01)

5.7.1. Агроеколошка статистика (4.07.01)

Опис стања

У постојећем систему статистике пољопривреде у овом тренутку не постоје одговарајући индикатори.

Спровођењем Пописа пољопривреде обезбеђена је основа за успостављање истраживања којима ће бити омогућено прикупљање потребних података.

План развоја

Будуће активности одвијаће се у правцу обезбеђивања и праћења 28 еколошких индикатора у области пољопривреде, у складу са аграрном политиком ЕУ, заснованој на одлуци Европске комисије (*Commision Communication COM (2006) 508*).

С тим у вези, МПЗЖС је преузео одговарајуће кораке с циљем припреме, прикупљања и обраде података у складу са Уредбом (ЕК) 1185/2009 од 25. новембра 2009. године, која се односи на статистику пестицида (*Regulation (EC) No 1185/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 concerning statistics on pesticides, OJ L 324, 10.10.2009, p 1-2*) те ће ово истраживање бити у његовој надлежности. Завод ће бити задужен за прослеђивање прикупљених података Евростату. Такође, до 2018. године очекује се да ће у сарадњи са другим релевантним институцијама бити дефинисане све потребе како би се обезбедили подаци неопходни за развој агроеколошке статистике.

5.8. Рурални развој и поморска статистика (4.08.01)

5.8.1. Статистика руралног развоја (4.08.01)

Опис стања

Поједини индикатори потребни за статистику руралног развоја прикупљају се редовним истраживањима у оквиру одговарајућих статистичких области у Заводу.

План развоја

Будуће активности у овој статистичкој области односиће се на прикупљање података који су неопходни за оцену и праћење одрживог развоја руралних области, у складу са важећом Уредбом (ЕК) 1305/2013 од 17. децембра 2013. године о подршци руралном развоју од стране Европског пољопривредног фонда за рурални развој (*Council Regulation (EC) No 1305/2013 of 17 December 2013, on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD), OJ 347/487, 20.12.2013*). Податке је потребно обезбедити до нивоа НУТС 3, из различитих статистичких области:

- демографије (промене у популацији – старосна структура, природни прираштај, очекивани животни век, миграције);
- социоекономије (удео производње у бруто додатој вредности, удео терцијарног сектора у бруто додатој вредности, удео пољопривреде у бруто додатој вредности, капацитет и попуњеност капацитета туристичког смештаја, запосленост, облици запослености, запосленост по главним секторима, степен активности, људски капитал, незапосленост, пољопривредна газдинства – структура и продуктивност);
- инфраструктуре и сервиси (саобраћајна мрежа – располагање путевима и железницом, удаљеност од путева, удаљеност од станице железнице; школе –

удаљеност и постојање основних и средњих школа, удаљеност од најближег универзитета; болнице – удаљеност и постојање болница; здравље и нега: кућна нега, старачки дом).

5.8.2. Поморска статистика (4.08.02)

С обзиром на географски положај Републике Србије, и на чињеницу да нема бродова који врше излов рибе под националном заставом, ова статистичка област није релевантна, те не може бити планирана стратегијом.

6. Табеларни преглед хармонизације статистике пољопривреде

У наставку је дат табеларни преглед хармонизације статистике пољопривреде – опис индикатора, надлежност и рокови за располагање индикаторима усаглашеним са препорукама и стандардима ЕУ, према сетовима података за слање Евростату, по темама и модулима у области 4 – Статистика пољопривреде, шумарства и рибарства, Компендијум Евростата за 2013. годину (*Statistical requirements compendium, 2013 Eurostat edition*).

Тема 4.01 – Статистика пољопривредне производње

Модул 4.01.01 – Статистика биљне производње

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Ране процене површина и приноса усева са ораница и башта / <i>Crops - Early estimates</i> CROPROD_EARLY_A	<u>Опис индикатора:</u> усеви, ране процене површина и приноса <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 28. фебруар, 31. март, 30. април, 31. мај, 30. јун, 31. јули, 31. август	МПЗЖС и Завод	2015. година
Ране процене приноса воћа и поврћа / <i>Fruit and vegetables - Early estimates</i> CROPROD_FVEARLY_A	<u>Опис индикатора:</u> воће и поврће, ране процене приноса <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 31. март, 30. април, 31. мај, 30. јун, 31. јули, 31. август, 30. септембар	МПЗЖС и Завод	2015. година
Површине усева са ораница и башта <i>Crop from arable land R1CROP</i>	<u>Опис индикатора:</u> површине под озимим усевима <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. јануар $n + 1$	Завод	2015. година
Површине усева са ораница и башта <i>Crop from arable land R2CROP</i>	<u>Опис индикатора:</u> површине под житима за зрно (пшеница – укупно, озима пшеница, раж, јечам – укупно, озими јечам, овас, кукуруз за зрно, тритикале), пасуљ, кромпир, шећерна репа, уљана репица, сунцокрет, соја, кукуруз за крму) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n	Завод	2015. година
Површине и приноси усева са ораница и башта <i>Crop from arable land R3CROP</i>	<u>Опис индикатора:</u> површине под житима за зрно (пшеница – укупно, озима пшеница, раж, јечам – укупно, озими јечам, овас, кукуруз за зрно, тритикале, пасуљ, кромпир, шећерна репа, уљана репица, сунцокрет, соја, кукуруз за крму). Принос 100 kg/ha за све наведене културе. <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. август n	Завод	2015. година

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Површине и производња усева са ораница и башта / <i>Crop from arable land R4CROP</i>	<p><u>Опис индикатора:</u> површине у 1000 ha под житима за зрно (пшеница – укупно, озима пшеница, раж, јечам – укупно, озими јечам, овас, кукуруз за зрно, тритикале, пасуљ, кромпир, шећерна репа, уљана репица, сунцокрет, соја, кукуруз за крму).</p> <p>Производња у 1000 t за све наведене културе.</p> <p><u>Ниво:</u> национални</p> <p><u>Периодика:</u> годишња</p> <p><u>Рокови:</u> 30. септембар n</p>	Завод	2015. година
Производња усева са ораница и башта / <i>Crop from arable land R5CROP</i>	<p><u>Опис индикатора:</u> производња у 1000 t под житима за зрно (пшеница – укупно, озима пшеница, раж, јечам – укупно, озими јечам, овас, кукуруз за зрно, тритикале, пасуљ, кромпир, шећерна репа, уљана репица, сунцокрет, соја, кукуруз за крму)</p> <p><u>Ниво:</u> национални</p> <p><u>Периодика:</u> годишња</p> <p><u>Рокови:</u> 31. октобар n</p>	Завод	2015. година
Коначни подаци о површини и производњи раних усева са ораница и башта / <i>Crop from arable land R6CROP</i>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина 1000 ha под житима за зрно (жита – укупно, пшеница – укупно, озима пшеница, раж и наполица, јечам – укупно, озими јечам, овас, остала рана жита, кукуруз за зрно, сирак за зрно, тритикале, просо и хељда).</p> <p>Производња у 1000 t за све наведене културе.</p> <p><u>Ниво:</u> национални</p> <p><u>Периодика:</u> годишња</p> <p><u>Рокови:</u> 31. јануар n + 1</p>	Завод	2015. година
Коначни подаци о површинама и производњи усева са ораница и башта / <i>Crop from arable land R7CROP</i>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина у 1000 ha под махунаркама – укупно, пасуљ, остале махунарке, коренасто биље – укупно, кромпир, шећерна репа, остало коренасто биље, индустријско биље – укупно, уљана репица – укупно, сунцокрет, соја, дуван, ароматично, зачинско и медицинско биље, крмно биље – укупно, кукуруз за крму, крмне легуминозе, ливаде до пет година – привремене).</p> <p>Производња у 1000 t за све наведено.</p> <p><u>Ниво:</u> национални</p> <p><u>Периодика:</u> годишња</p> <p><u>Рокови:</u> 31. март n + 1</p>	Завод	2015. година

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
<p>Коначни подаци о површинама и производњи поврћа, бостана и јагода / <i>Vegetables, melons and stowberies</i> R7VEG</p>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина у 1000 ha и производња у 1000 t за све релевантно поврће, бостан и јагоде <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. март n + 1</p>	Завод	2015. година
<p>Површина и производња усева са ораница и башта / <i>Crop from arable land</i> R8CROP</p>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина у 1000 ha под под житима за зрно (жита – укупно, пшеница – укупно, озима пшеница, раж, јечам – укупно, озими јечам, овас, остала рана жита, кукуруз за зрно, тритикале, махунаркама – укупно, пасуљ, остале махунарке, коренасто биље – укупно, кромпир, шећерна репа, остало коренасто биље, индустријско биље – укупно, уљана репица – укупно, озима, сунцокрет, соја, дуван, ароматично, зачинско и медицинско биље, биље утрошено за производњу енергије, крмно биље – укупно, кукуруз за крму, крмне легуминозе, ливаде до пет година – привремене). Производња у 1000 t за све наведено. <u>Ниво:</u> национални и регионални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. септембар n + 1</p>	Завод	2015. година
<p>Површине и производња воћњака и винограда / <i>Permanent crops</i> R7PERM</p>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина у 1000 ha и производња у 1000 t за све релевантно воће, винограде и грожђе <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. март n + 1</p>	Завод	2015. година
<p>Коришћено пољопривредно земљиште према категоријама коришћења / <i>Agricultural land use</i> R8UAA</p>	<p><u>Опис индикатора:</u> површина у 1000 ha ораница и башта (укључујући све категорије), стални засади и ливаде и пашњаци <u>Ниво:</u> национални и регионални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1</p>	Завод	2015. година
<p>Информација о културама које нису од значаја за земљу / NSC</p>	<p><u>Опис индикатора:</u> информација о свим културама које се не гаје или нису од значаја за земљу <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. децембар n</p>	Завод	2014. година

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Биланс вина, претходни резултати / <i>Suply Balance Sheets - Wine-Provisional</i> CROPSBS_WINE1_A	<u>Опис индикатора:</u> биланс вина, претходни резултати <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. децембар n + 1	МПЗЖС	2016. година
Биланс вина, коначни резултати / <i>Suply Balance Sheets - Wine-Final</i> CROPSBS_WINE2_A	<u>Опис индикатора:</u> биланс вина, коначни резултати <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. март n + 2	МПЗЖС	2017. година
Истраживање о воћњацима / <i>Orchards Survey</i> FRUCTUS_ORCHARD_5	<u>Опис индикатора:</u> воћњаци <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> петогодишња <u>Рокови:</u> 2018. година	МПЗЖС и Завод	2018. година
Виногради, прогноза / <i>Vineyards-Forecast</i> VITIS_FORECST_A	<u>Опис индикатора:</u> виногради, принос – прогноза <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. март n + 1	МПЗЖС	2016. година
Површина винограда / <i>Vineyards-areas</i> VITIS_VINAREA_A	<u>Опис индикатора:</u> виногради, површина <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1	Завод	2016. година
Обнављање винограда / <i>Vineyards-Grub (re) planted</i> VITIS_VINAGRUB_A	<u>Опис индикатора:</u> обнављање винограда <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 2016. година	МПЗЖС	2017. година
Производња вина / <i>Wine Production</i> VITIS_WINEPRD_A	<u>Опис индикатора:</u> производња вина <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 28. фебруар n + 1	МПЗЖС	2016. година

Модул 4.01.02 – Стока, месо и јаја

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Бруто домаћа производња говеда / <i>Gross Indigineous Production –Cattle</i> ANI_GIPCAT_S	<u>Опис индикатора:</u> бруто домаћа производња говеда, процена домаће производње у грлима за наредна четири полугодишта <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар n	Завод	2015. година
Бруто домаћа производња свиња / <i>Gross Indigineous Production -Pigs</i> ANI_GIPPIG_Q	<u>Опис индикатора:</u> бруто домаћа производња свиња, процена производње у грлима за наредна четири квартала <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> полугодишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар и 15. септембар n	Завод	2015. година
Бруто домаћа производња – овце и козе / <i>Gross Indigineous Production – Sheep and Goats</i> ANI_GIPSHGO_S	<u>Опис индикатора:</u> бруто домаћа производња оваца и коза, процена производње у грлима у текућој години <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар n	Завод	2015. година
Инкубација јаја / <i>Activity of Hatcheries</i> ANI_HATACTI_M	<u>Опис индикатора:</u> инкубација јаја – број јаја смештених у инкубаторе, према употреби и врсти живине (кокоши, патке, ћурке, гуске, бисерке и друге живине) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> до краја месеца за претходни месец	МПЗЖС и Завод	2018. година
Структура инкубатора / <i>Structure of Hatcheries</i> ANI_HATSTRU_A	<u>Опис индикатора:</u> структура инкубатора према врсти живине (кокоши, патке, ћурке, гуске, бисерке и друге живине) и броју насеђених јаја, према употреби пилића (носиље, за месо, мешовита употреба) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n + 1	МПЗЖС и Завод	2018. година
Истраживање о стоци (мај/јун) – говеда / <i>Livestock Survey – Cattle, May/June</i> ANI_LSCATMJ_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци (мај/јун) – број говеда и маса, по категоријама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. септембар n – за претходне резултате 15. октобар n – за коначне резултате	Није релевантно за Републику Србију (број говеда не прелази праг од 1.500.000 грла)	
Истраживање о стоци (новембар/децембар) – говеда / <i>Livestock Survey – Cattle, November/Decembar</i> ANI_LSCATND_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци (новембар/децембар) – број говеда и маса по категоријама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар n + 1 – за претходне резултате 15. мај n + 1 – за коначне резултате	Завод	2014. година
Истраживање о стоци – говеда / <i>Livestock Survey – Cattle</i> ANI_LSCATR_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци – број говеда <u>Ниво:</u> региони <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. мај n + 1	Завод	2014. година

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Истраживање о стоци (мај/јун) – свиње / <i>Livestock Survey – Pig, May/June</i> ANI_LSPIGMJ_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци (мај/јун) – број свиња по категоријама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. септембар n – за претходне резултате 15. октобар n – за коначне резултате	Завод	2014. година
Истраживање о стоци (новембар/децембар) – свиње / <i>Livestock Survey – Pig, November/Decembar</i> ANI_LSPIGND_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци (новембар/децембар) – број свиња по категоријама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар n + 1 – за претходне резултате 15. мај n + 1 – за коначне резултате	Завод	2014. година
Истраживање о стоци – свиња <i>Livestock Survey – Pig</i> ANI_LSPIGR_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци – број свиња <u>Ниво:</u> региони <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. мај n + 1	Завод	2014. година
Истраживање о стоци (новембар/децембар) – овце и козе / <i>Livestock Survey – Sheep and Goats, November/Decembar</i> ANI_LSSHGND_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци (новембар/децембар) – број оваца и коза по категоријама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. фебруар n + 1 – за претходне резултате 15. мај n + 1 – за коначне резултате	Завод	2014. година
Истраживање о стоци – овце и козе <i>Livestock Survey – Sheep and Goats</i> ANI_LSSHGOR_A	<u>Опис индикатора:</u> истраживање о стоци – број оваца и коза <u>Ниво:</u> региони <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. мај n + 1	Завод	2014. година
Клање стоке у кланицама <i>Slaughterings</i> ANI_SLAUGHT_M	<u>Опис индикатора:</u> клање стоке у кланицама – број, бруто и нето тежина <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 60 дана од завршетка референтног месеца	МПЗЖС и Завод	Усаглашен индикатор од 2012. године
Клање стоке изван кланица <i>Other slaughtering</i> ANI_SLAUOHT_A	<u>Опис индикатора:</u> клање стоке – број, бруто и нето тежина (процена) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 183 дана од завршетка референтног месеца	Завод	2015. година
Клање стоке изван кланица <i>Other slaughtering</i> ANI_SLAUOHT_M	<u>Опис индикатора:</u> клање стоке – број, бруто и нето тежина (процена) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 92 дана од завршетка референтног месеца	Завод	2015. година
Трговина пилићима <i>Trade of Chicks</i> ANI_TRADCHI_M	<u>Опис индикатора:</u> увоз и извоз пилића, према намени <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 30 дана од завршетка референтног месеца	Завод	Усаглашен индикатор од 2012. године

Модул 4.01.03 – Статистика млека и млечних производа

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Структура колекционих центара према количини откупљеног сировог млека/ <i>Structure of Daires</i> MILK_DSENCC_3	<u>Опис индикатора:</u> колекциони центри према годишњој количини прикупљеног млека <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> трогодишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1 (почев од 31. децембра 1997)	МПЗЖС и Завод	2015. година
Структура млекара према количини откупљеног сировог млека/ <i>Structure of Daires</i> MILK_DSENDC_3	<u>Опис индикатора:</u> млекаре према годишњој количини прикупљеног млека <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> трогодишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1 (почев од 31. децембра 1997)	МПЗЖС и Завод	2015. година
Структура млекара према количини прерађеног млека/ <i>Structure of Daires</i> MILK_DSENDV_3	<u>Опис индикатора:</u> млекаре према годишњој количини прерађеног млека <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> трогодишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1 (почев од 31. децембра 1997)	МПЗЖС и Завод	2015. година
Структура млекара према производњи млечних производа – по групама/ <i>Structure of Daires</i> MILK_DSENGM_3	<u>Опис индикатора:</u> млекаре према годишњој производњи млечних производа – по групама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> трогодишња <u>Рокови:</u> 30. септембар n + 1 (почев од 31. децембра 1997)	МПЗЖС и Завод	2015. година
Садржај протеина у млеку <i>Milk Protein Contents</i> MILK_PROTEIN_A	<u>Опис индикатора:</u> садржај протеина у млеку <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n + 1	МПЗЖС и Завод	2015. година
Производња млека <i>Milk Production</i> MILK_REGION_A	<u>Опис индикатора:</u> производња млека <u>Ниво:</u> региони <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n + 1	Завод	2014. година
Кравље млеко и производи од крављег млека <i>Milk production, table A</i> MILK_TABLEA_M	<u>Опис индикатора:</u> расположиве количине крављег млека и производи од крављег млека, табела А <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 45 дана од завршетка референтног месеца	МПЗЖС и Завод	2014. година
Млеко и млечни производи <i>Milk production, table B</i> MILK_TABLEB_A	<u>Опис индикатора:</u> расположиве количине млека и добијени млечни производи <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n + 1	МПЗЖС и Завод	2015. година
Производња и употреба млека на породичним газдинствима MILK_TABLEC_A <i>Milk production, table C</i>	<u>Опис индикатора:</u> расположиве количине млека и добијени млечни производи у приватном сектору (на породичним газдинствима) <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. јун n + 1	МПЗЖС и Завод	2015. година

Модул 1.09.04 – Органска производња

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Број лица које се баве органском производњом <i>Number of organic operators</i> FOOD_OFOPER_A	<u>Опис индикатора:</u> број лица која су укључена у органску производњу (произвођачи, прерађивачи, увозници и остала лица) за претходну годину <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 1. јули n + 1	МПЗЖС	2014. година
Површина и производња органских култура <i>Organic crop area</i> FOOD_OFAREA_A	<u>Опис индикатора:</u> површина под органском производњом (укључује и површине које су у периоду конверзије) и производња органских култура <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 1. јули n + 1	МПЗЖС	2014. година
Органско сточарство <i>Organic livestock</i> FOOD_OFLIVES_A	<u>Опис индикатора:</u> врста и број стоке и водених организама који се узгајају применом метода органске производње, производи органске сточарске производње <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 1. јули n + 1	МПЗЖС	2014. година
Број лица које се баве органском производњом, класификовани према Nace rev 2. <i>Number of organic operators – classified by NACE rev 2.</i> FOOD_OFNACE_A	<u>Опис индикатора:</u> број прерађивача и величина и вредност економске активности <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 1. јули n + 1	МПЗЖС	2015. година

Тема 4.02 – Структурна истраживања

Модул 4.02.01 – Истраживање о структури пољопривредних газдинстава

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Резултати Истраживања о структури пољопривредних газдинстава <i>Results of Farm Structure Survey</i> AGRI_FARM_A	<u>Опис индикатора:</u> резултати Истраживања о структури пољопривредних газдинстава: употреба земљишта, органска производња, број стоке, производни метод у пољопривреди, објекти, механизација, радна снага <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> десетогодишња <u>Рокови:</u> 15 месеци по завршетку године у којој је спроведено истраживање	Завод	2014. година
Резултати Истраживања о структури пољопривредних газдинстава на узорку <i>Results of Farm Structure Survey</i> AGRI_FARM_A	<u>Опис индикатора:</u> резултати Истраживања о структури пољопривредних газдинстава: употреба земљишта, органска производња, број стоке, производни метод у пољопривреди, објекти, механизација, радна снага на узорку <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> трогодишња <u>Рокови:</u> 15 месеци по завршетку године у којој је спроведено истраживање	Завод	2018. година
Коефицијенти SGM <i>SGM Coeficients</i> AGRI_SGMCOEF_N	<u>Опис индикатора:</u> Коефицијенти SGM, типологија фарми <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> десетогодишња <u>Рокови:</u> -	Завод	2014. година

Тема 4.04 – Пољопривредни рачуни и цене

Модул 4.04.01 – Пољопривредни рачуни и цене

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Економски рачуни у пољопривреди – прве процене <i>Economic Accounts for Agriculture / First estimates</i> COSAEA_AGR1_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун агрегата економске активности у пољопривреди: аутпут пољопривреде, међуфазна потрошња, БДВ, пословни вишак, предузетнички доходак и бруто инвестиције у фиксни капитал <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. новембар n	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди – друга процена <i>Economic Accounts for Agriculture/ Second Estimates</i> COSAEA_AGR2_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун агрегата економске активности у пољопривреди: аутпут пољопривреде, међуфазна потрошња, БДВ, пословни вишак, предузетнички доходак и бруто инвестиције у фиксни капитал <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 1 месец	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди – коначни резултати <i>Economic Accounts for Agriculture/ Final</i> COSAEA_AGR3_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун агрегата економске активности у пољопривреди у текућим и у сталним ценама: аутпут пољопривреде, међуфазна потрошња, БДВ, пословни вишак, предузетнички доходак и бруто инвестиције у фиксни капитал <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 9 месеци	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди – радна снага, прва процена <i>Economic Accounts for Agriculture / Labour Input/First estimates</i> COSAEA_ALI1_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун уложеног рада у пољопривреди: инпут плаћене радне снаге, инпут неплаћене радне снаге и инпут укупне радне снаге у пољопривреди <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. новембар n	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди – радна снага, друга процена <i>Economic Accounts for Agriculture / Labour Input/Second estimates</i> COSAEA_ALI2_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун уложеног рада у пољопривреди: инпут плаћене радне снаге, инпут неплаћене радне снаге и инпут укупне радне снаге у пољопривреди <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 1 месец	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди – радна снага, коначни резултати <i>Economic Accounts for Agriculture / Labour Input/Final Estimates</i> COSAEA_ALI3_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун уложеног рада у пољопривреди: инпут плаћене радне снаге, инпут неплаћене радне снаге и инпут укупне радне снаге у пољопривреди <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 9 месеци	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди по регионима <i>Economic Accounts for Agriculture/ Regional</i> COSAEA_REGION_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун агрегата економске активности у пољопривреди, НТСЈ 2 <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> двогодишња <u>Рокови:</u> n + 21 месеци	Завод	2017. година

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Економски рачуни у пољопривреди, јединичне вредности <i>Economic Accounts for Agriculture / Unit values</i> COSAEA_UV_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун јединичних вредности по произвођачким ценама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 9 месеци	Завод	2017. година
Економски рачуни у пољопривреди, јединичне вредности <i>Economic Accounts for Agriculture / Unit values</i> COSAEA_UV_A	<u>Опис индикатора:</u> обрачун јединичних вредности по базним ценама <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 9 месеци	Завод	2017. година
Пољопривредне цене, индекси, прогноза <i>Agricultural Prices - Indices, Forecast</i> PRAG_FORECAST_A	<u>Опис индикатора:</u> пољопривредне цене, индекси – прогноза <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n	Завод	2018. година
Пољопривредне цене, индекси, коначно <i>Agricultural Prices - Indices, Final</i> PRAG_INDICES_A	<u>Опис индикатора:</u> индекси цена произвођача производа пољопривреде и рибарства <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 60 дана од завршетка референтног месеца	Завод	Усаглашен индикатор од 2012. године
Пољопривредне цене, индекси, квартално <i>Agricultural Prices - Indices, Quarterly</i> PRAG_INDICES_Q	<u>Опис индикатора:</u> индекси цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> квартална <u>Рокови:</u> 45 дана од завршетка квартала	Завод	2014. година
Пољопривредне цене, земљиште (укључујући закуп) <i>Agricultural Prices - Land (including rent)</i> PRAG_LAND_A	<u>Опис индикатора:</u> цене пољопривредног земљишта и закуп <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> n + 270 дана	Завод	2018. година
Пољопривредне цене, апсолутне вредности <i>Agricultural Prices, absolute</i> PRAG_PICES_A	<u>Опис индикатора:</u> просечне цене произвођача производа пољопривреде и рибарства <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> месечна <u>Рокови:</u> 60 дана од завршетка референтног месеца	Завод	Усаглашен индикатор од 2012. године

Тема 4.05 – Статистика шумарства

Модул 4.05.01 – Статистика шумарства

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Статистика шумарства <i>Forestry Statistics</i> FOREST_A_A	<u>Опис индикатора:</u> годишња производња и трговина дрвима и дрвним производима <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 15. мај n + 1	МПЗЖС	2018. година
Интегрисани економски рачуни у заштити животне средине и шумарству <i>Integrated Environmental and Economic Accounting for Forestry</i> IEEAF_ACC_A	<u>Опис индикатора:</u> интегрисани економски рачуни у заштити животне средине и шумарству <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. јули n + 1	МПЗЖС	2018. година

Тема 4.06 – Статистика рибарства

Модул 4.06.01 – Статистика рибарства

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање усаглашеним индикаторима
Улов рибе <i>Fishery Captures Statistics</i> FISH_CATCH_A	<u>Опис индикатора:</u> улов рибе и опрема <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. јули	Завод	2015. година
Производња рибе у рибњацима <i>Fishery Aquaculture Statistics</i> FISH_AQ_A	<u>Опис индикатора:</u> производња рибе у рибњацима, опрема и капацитети рибњака <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. јули	Завод	2015. година
Излов рибе из мора и океана <i>Fishery Landings Statistics</i> FISH_LANDG_A	<u>Опис индикатора:</u> излов рибе из мора и океана <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 31. јули	Није релевантно	

Тема 4.07 – Агроеколошка статистика

Модул 4.07.01 – Агроеколошка статистика

Скуп података	Опис индикатора, ниво и периодика, рокови према ЕУ	Надлежност	Рок за располагање индикаторима
Пестициди AEI_PESTICI_A	<u>Опис индикатора:</u> годишња количина пестицида у промету <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> годишња <u>Рокови:</u> 30. децембар n + 1	МПЗЖС	2017. године
Пестициди AEI_PESTICI_A	<u>Опис индикатора:</u> годишња количина пестицида која се примени и површина третирана сваком супстанцом у изабраној референтној години <u>Ниво:</u> национални <u>Периодика:</u> петогодишња <u>Рокови:</u> 30. децембар n + 1	МПЗЖС	2017. године

7. Услови за реализацију Стратегије

Како би дошло до успешне реализације ове стратегије, потребно је створити погодан амбијент за планиране промене, што подразумева улагање у материјалне и кадровске ресурсе и одговарајућу законодавно-институционалну активност. С тим у вези, треба имати у виду следеће:

- У преговорима о стабилизацији и придруживању ЕУ све је више захтева за различите статистичке показатеље у области пољопривреде које званична статистика мора да обезбеди.

Након спроведеног Пописа пољопривреде планира се вођење Статистичког регистра пољопривредних газдинстава, редовно спровођење Истраживања о структури пољопривредних газдинстава (у десетогодишњој периодици као Попис пољопривреде и у

међупериоду као трогодишње истраживање на узорку), увођење нових истраживања статистике пољопривреде, као и друге развојне активности на хармонизацији статистике пољопривреде. Наведени послови и задаци су обимни те је неопходно повећати број запослених који ће бити ангажовани на њиховој реализацији.

- Део финансијских средстава за ревизију статистике пољопривреде обезбеђен је из претприступних фондова ЕУ (ИПА 2011, ИПА 2012). Неопходно је обезбедити годишња финансијска средства из буџета Републике Србије за реализацију предвиђених редовних годишњих анкета, Истраживања о структури пољопривредних газдинстава у 2016. години, као и будућих истраживања, у складу са годишњим планом и програмом званичне статистике.
- Како би се несметано реализовале планиране активности, неопходна је интензивна сарадња између релевантних институција на размени расположивих података. То се нарочито односи на коришћење различитих евиденција које могу да послуже као административни извори за производњу неопходних статистичких индикатора и ажурирање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава. С тим у вези, неопходно је да се обезбеди јединствена идентификација која би омогућила ажурирање и преузимање информација из различитих регистара. То значи да је сарадња између институција неопходна и приликом формирања регистара ради обезбеђивања упоредивих параметара и јединствене идентификације.

Сарадња између Завода и МПЗЖС званично је успостављена потписивањем Споразума о сарадњи 2007. године, који ће, због проширења потреба, бити допуњен. Поред тога, неопходна је подршка Владе и других надлежних државних органа у процесу реализације плана развоја предвиђеног овом стратегијом.

8. Завршне одредбе

Ову стратегију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије.“

ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ

ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ СТРАТЕГИЈЕ

Послови и задаци предвиђени Стратегијом развоја статистике пољопривреде (у даљем тексту Стратегија) који се односе на редовна годишња истраживања биће финансирани из редовног буџета Републичког завода за статистику Србије (РЗС). С тим у вези, неопходно је обезбедити редован прилив средстава Републичком заводу за статистику у истом обиму као и досада. Поред редовних годишњих истраживања у статистици пољопривреде, Стратегијом је предвиђено увођење два нова истраживања, за чије спровођење ће бити неопходно обезбедити додатна финансијска средства:

1. Анкета о структури пољопривредних газдинстава представља, поред пописа пољопривреде, кључно истраживање којим се прикупљају подаци о фондовима и структури газдинстава. Ова анкета се спроводи у трогодишњој периодици између два пописа пољопривреде, а први пут биће спроведена у 2016. години. За финансирање извршења послова и задатака ове анкете неопходно је обезбедити укупно бруто износ од 248.037.967 динара.

Укупна средства неопходна за финансирање послова и задатака треба обезбедити у следећој периодици:

1. за 2015. годину 3.040.000 динара
2. за 2016. годину 228 764 006 динара
3. за 2017. годину 16 233 961 динара

Предвиђена средства преносе се Републичком заводу за статистику.

Врста трошкова:		Износ у динарима:
I	Припреме за спровођење анкете	9,120,000
II	Припрема спискова јединица посматрања у анкети	1,140,000
III	Штампа и дистрибуција материјала за анкету и набавка канцеларијског прибора	30,552,000
IV	Инструктаже анкетара, контролора и супервизора	8,305,470
V	Трошкови маркетинга и конференција	684,000
VI	Анкетирање	157,232,575
VII	Унос анкетне грађе и аутоматска обрада података	28,500,000
VIII	Дисеминација резултата анкете	2,964,000
IX	Остали трошкови	9,539,922
X	УКУПНО (ОД I ДО IX)	248,037,967

Анкета о структури пољопривредних газдинстава спроводи се на узорку чија величина је прописана регулативом ЕУ (*Regulation (EC) No 1166/2008, Farm Structure Surveys and the*

survey on agricultural production methods). Финансијски обрачун урађен је за узорак који обухвата 15% од укупног броја газдинстава, што ће обезбедити репрезентативност података до нивоа области.

Спровођење анкете на великом узорку захтева добру припрему и организацију, с обзиром да укључује рад великог броја учесника (анкетара, контролора и супервизора).

У оквиру припремних активности, осим израде методологије, неопходно је извршити ажурирање статистичког Регистра пољопривредних газдинстава из свих расположивих извора – статистичких и административних – али и утврдити чињенично стање на терену, како би се обезбедила свеобухватност оквира за избор узорка. Резултат избора узорка, биће израда спискова јединица посматрања у Анкети.

За успешну реализацију анкете на терену од изузетног значаја су инструктаже. Вишедневне инструктаже (тачка IV) непосредних учесника анкете: супервизора, контролора и анкетара вршиће се у више етапа. Ова фаза захтева значајна финансијска средства како би учесницима могле бити исплаћене дневнице, путни трошкови и трошкови преноћишта.

Пракса је да се приликом спровођења анкете изабрана газдинства писменим путем обавесте о учешћу у анкети, према томе неопходно је припремити обавештења и послати их поштом, што изискује финансијска средства. Такође, становништво ће бити на локалном нивоу обавештено о спровођењу анкете на адекватан начин (путем локалних медија, флајерима или постерима).

Трошкови штампе и дистрибуције материјала за анкету (тачка III) обухватају:

- трошкове у вези са штампањем анкетних упитника и осталих помоћних образаца и упутстава, овлашћења и легитимација за све теренске учеснике;
- трошкове превоза материјала;
- трошкове набавке потрошног материјала за учеснике (фасцикле, калкулатори, свеске, оловке, коверте, и др.).

Фаза анкетања на терену чини највећу ставку у структури финансијских средстава. Трошкови у овој фази (тачка VI) углавном се свде на: накнаде анкетарима за попуњавање образаца; накнаде контролорима и супервизорима за контролу рада анкетара, преглед попуњених образаца и обилазак терена, као и накнаде за путне трошкове за учеснике анкете.

Унос анкетне грађе и аутоматска обрада података (тачка VII) захтева коришћење информатичких технологија, што, између осталог, подразумева плаћање трошкова лиценце за софтвер за читање података, техничке послове везане за унос, пројектовање и израду апликативног софтвера за електронску обраду података и формирање и администрацију базе података анкете.

По завршеној обради података, извршиће се дисеминација података, (тачка VIII) тј. објављивање резултата. Најширем кругу корисника биће саопштавани резултати истраживања према различитим обележјима о структури пољопривредних газдинстава.

Остали трошкови (тачка IX), који износе око 4% укупне масе средстава предвиђених за финансирање истраживања, односе се на: трошкове превоза основних анкетних образаца и упутстава на језике националних мањина као и превоза публикација на енглески језик и њихово лекторисање. У оквиру осталих трошкова урачунати су и трошкови горива и мазива, као и средства за непредвиђене трошкове.

2. Попис воћних врста према сортама воћа (Попис воћњака) је истраживање које се спроводи у петогодишњој периодици према регулативи ЕУ (Regulation (EC) No 1337/2011 of the European Parliament and the Council of 13 December 2011 concerning European statistics on permanent crops and repealing Council Regulation (EEC) No 357/79 and Directive 2001/109/EC of the European Parliament and of the Council). Прво спровођење овог пописа Стратегијом је предвиђено за 2017. годину у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Према предрачуно Републичког завода за статистику, а полазећи од броја газдинстава која имају воћњаке (295.203) и детаљног плана активности на припремама и спровођењу Пописа воћњака, за финансирање извршења послова и задатака неопходно је обезбедити укупно бруто износ од 398.360.633 динара.

Укупна средства неоподна за финансирање послова и задатака треба обезбедити у следећој периодици:

1. за 2016. годину 6.270.000 динара
2. за 2017. годину 368.469.852 динара
3. за 2018. годину 23.620.781 динара

Предвиђена средства преносе се Републичком заводу за статистику и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (МПШВ).

Врста трошкова:		Износ у динарима:
I	Припреме за спровођење пописа	12,540,000
II	Припрема спискова јединица посматрања у пописа	1,140,000
III	Штампа и дистрибуција материјала за попис и набавка канцеларијског прибора	28,500,000
IV	Инструктаже пописивача, контролора и супервизора	8,305,470
V	Трошкови маркетинга и конференција	4,560,000
VI	Пописивање	300,633,600
VII	Унос пописне грађе и аутоматска обрада података	22,800,000
VIII	Дисеминација резултата пописа	4,560,000
IX	Остали трошкови	15,321,563
X	УКУПНО (ОД I ДО IX)	398,360,633

Полазећи од важности самог Пописа воћњака и његове комплексности, неопходно је у организацију и припрему поред РЗС укључити и МПШВ, што изискује формирање јасне управљачке структуре и поделе надлежности између ове две институције у оквиру Припреме за спровођење пописа (тачка I).

Користећи податке статистичког Регистра пољопривредних газдинстава РЗС ће припремити спискове јединица посматрања, тј. газдинстава која се баве воћарством и која задовољавају одговарајући услов за пописивање.

У оквиру припремних активности, осим израде методологије, неопходно је извршити ажурирање статистичког Регистра пољопривредних газдинстава из свих расположивих извора – статистичких и административних – али и утврдити чињенично стање на терену, како би се обезбедила свеобухватност Пописа воћњака. Резултат ове активности, биће израда спискова јединица посматрања у Попису воћњака.

За успешну реализацију пописивања на терену од изузетног значаја су инструктаже. Вишедневне инструктаже (тачка IV) непосредних учесника Пописа воћњака. Ова фаза захтева значајна финансијска средства како би учесницима могле бити исплаћене дневнице, путни трошкови и трошкови преноћишта.

Становништво ће бити на локалном нивоу обавештено о спровођењу Пописа вођњака (тачка V) на адекватан начин (путем медија, флајерима и постерима и др.).

Трошкови штампе и дистрибуције материјала за Попис вођњака (тачка III) обухватају:

- трошкове у вези са штампањем упитника и осталих помоћних образаца и упутстава, овлашћења и легитимација за све теренске учеснике;
- трошкове превоза материјала;
- трошкове набавке потрошног материјала за учеснике (фасцикле, калкулатори, свеске, оловке, коверте, и др.).

Фаза пописивања на терену чини највећу ставку у структури финансијских средстава. Трошкови у овој фази (тачка VI) углавном се свode на: накнаде пописивачима за попуњавање образаца; накнаде контролу и преглед попуњених пописних образаца и обилазак терена, као и накнаде за путне трошкове за учеснике.

Обрада пописне грађе и аутоматска обрада података (тачка VIII) захтева коришћење информатичких технологија, што, између осталог, подразумева унос података, пројектовање и израду апликативног софтвера за електронску обраду пописних података и формирање и администрацију базе података пописа. Обрада се састоји из више фаза за које је неопходно, на бази прецизно дефинисаних методолошких критеријума, развити одговарајући софтвер (програми у фази припреме пописа, за обраду првих резултата, унос контролника и основних пописних образаца, шифрирање, контролу контингената, логичку контролу, извођење нових обележја, табелирање, припрему публикација и дисеминацију података). С обзиром на то да је реч о веома сложеном статистичком истраживању, неопходно је ангажовање кадра за обављање различитих послова (програмирање, администрација мреже, инсталација мрежне инфраструктуре, формирање база података, архивирање, заштита и др.).

По завршеној обради података, извршиће се дисеминација података, (тачка IX) тј. објављивање резултата Планирано је организовање конференције за новинаре, на којој ће најширем кругу корисника бити саопштавани резултати истраживања.

Остали трошкови (тачка X), који износе око 4% укупне масе средстава предвиђених за финансирање истраживања, односе се на: трошкове превођења основних пописних образаца и упутстава на језике националних мањина и на енглески језик, као и превођење публикација на енглески језик и њихово лекторисање. У оквиру осталих трошкова урачунати су и трошкови горива и мазива, као и средства за непредвиђене трошкове.